

Fuerza Propia

Onderzoek naar de motiverende en activerende rol van de voorbereidende fase van een Eigen Kracht-conferentie.

Afstudeerscriptie van Sarah van Wassenaer, Hogeschool Leiden

Samenvatting

Een kwart van de aanvragen van een EK-c leidt uiteindelijk niet tot een Eigen Kracht bijeenkomst. Regelmatig gaan betrokkenen na de voorbereidende fase zelf aan de slag. Ze hebben de Eigen Kracht-coördinator niet meer nodig en maken zelf met hun eigen mensen een plan zonder verdere bemoeienis van de coördinator. Maar er zijn ook mensen die tijdens de voorbereidende fase afhaken, niet tot een Eigen Kracht-conferentie komen en dus geen (familiegroeps)plan maken.

Dit onderzoek richt zich op de motivering en activering van de hoofdpersoon en zijn/haar kring in de voorbereidende fase van de EK-c. Op welke wijze voelen de hoofdpersonen en hun kring zich tijdens de voorbereidende fase door de coördinator gemotiveerd en geactiveerd om samen met elkaar aan de slag te gaan. De uitkomst van dit onderzoek kan verbeterpunten opleveren waarmee de voorbereidende fase kan worden geoptimaliseerd. Dit zou mogelijk tot meer succesvol afgeronde EK-c's en daarmee tot minder afhakers leiden.

Als theoretisch kader voor deze scriptie is de methodiek Motiverende Gespreksvoering (MGV) gebruikt. Kort samengevat is dit een gesprekstijl die systematisch aandacht besteed aan de motivatie voor gedragsverandering, met als doel de persoonlijke motivatie en het commitment voor een bepaalde verandering te versterken, door het ontlocken en verkennen van iemands eigen redenen om te veranderen. Dit alles in een respectvolle sfeer naar elkaar toe. Het verschil tussen intrinsieke motivatie (van binnenuit) en extrinsieke motivatie (van buitenaf) wordt verduidelijkt. Ambivalentie wordt als belangrijkste factor gezien waarop de weg naar perspectief vastloopt. Het onderzoek richt zich vooral op het feit dat de hoofdpersonen met verschillende problemen allen te maken krijgen met het zoeken naar en het vinden van intrinsieke motivatie om samen met hun eigen kring naar een oplossing van hun problemen te zoeken.

Het gaat om een kwalitatief onderzoek dat gebruik maakt van semigestructureerde interviews gecombineerd met observaties. Er zijn 8 respondenten benaderd, 3 hoofdpersonen, 3 Eigen Kracht-coördinatoren en 2 professionals. ‘

Over het algemeen zijn de hoofdpersonen enthousiast over de Eigen Kracht Centrale. Zelfs de mensen die misschien niet tot het resultaat zijn gekomen waarop zij in eerste instantie gehoopt hadden. Zo werd een kind bijvoorbeeld toch uithuisgeplaatst. Allen hadden het gevoel dat ze vrijwillig meededen en dat het hele proces hen meer vertrouwen heeft gegeven. Ze konden hun emoties kwijt, ze werden begrepen en dit gaf hen hoop. Hoofdpersonen vinden het belangrijk dat ze zelf met hun eigen mensen mochten nadenken over een plan van aanpak. In de voorbereidende fase voelden ze zich gehoord. En dit “zich gehoord voelen” werd bij andere instanties veel minder gevoeld. Vaak werd daar veel te veel nadruk gelegd op

wat ze niet goed deden. Ze geven aan dat het hen veel vertrouwen heeft gegeven dat de coördinator niet alleen de negatieve dingen naar voren haalt, maar ook de goede kwaliteiten benoemt. Ook wordt benadrukt dat de coördinatoren begrip hebben voor hun cultuur en dat ze in hun eigen taal konden spreken, zorgde voor begrip en vertrouwen.

Maar er is niet alleen lof over de Eigen Kracht-conferentie. Over de nadruk die gelegd wordt op het bij elkaar brengen van het sociale netwerk is iemand minder tevreden. Haar netwerk bestaat uit 1 vriendin en haar ouders. Zij vond het ongemakkelijk dat er zo gezeurd werd over meer mensen erbij, dan ontstaat er een beter plan. Ze benadrukt dat door de EK-c het contact met haar ouders enorm verbeterd is.

Coördinatoren geven aan dat er vaak sprake is van een stoeve samenwerking met hulpverleners en dat ze dat lastig vinden. Verder wijzen ze er op dat EK-c's vaak worden ingezet als laatste redmiddel. Hoofdpersonen beamen dit. Ze waren waarschijnlijk beter geholpen, wanneer ze eerder bij de Eigen Kracht Centrale waren beland. Alle respondenten vinden dat de Eigen Kracht Centrale beter zichtbaar zou moeten zijn. Een hulpverlener brengt naar voren dat de Eigen Kracht-conferentie in haar huidige werkring onbekend is. Zij heeft eerder met EK-c's kennis gemaakt tijdens haar werk met gedetineerden. Ze is zeer tevreden over de samenwerking met de Eigen Kracht Centrale, maar ze is niet op het idee gekomen om EK-c's in haar huidige werkring te introduceren. Als daar op door gevraagd wordt, noemt ze de ingewikkelde situatie rondom de financiering. De gemeente Rotterdam financiert EK-c's niet meer. Er wordt verduidelijkt dat Rotterdamse fondsen zoals Stichting Volkskracht, het Sint Laurensfonds en de de Groot Stichting op dit moment de EK-c's in Rotterdam financieren.

Samenvattend wordt er gesteld dat de hoofdpersonen de manier waarop de coördinatoren hen heeft gemotiveerd als zeer prettig ervaren. Dat de hoofdpersonen vertrouwen hadden in de Eigen Kracht Centrale Rotterdam kwam mede meer doordat er goed werd geluisterd en de hoofdpersonen zich makkelijk konden uiten in hun eigen taal, er geen oordelen waren vanuit de coördinatoren, de Eigen Kracht Centrale Rotterdam altijd goed bereikbaar was (ook in het weekend), alles snel geregeld kon worden indien nodig en, het belangrijkste thema, de hoofdpersonen het idee hadden echt over hun eigen situatie te kunnen beslissen. Vaak werd tijdens dit onderzoek door de respondenten aangegeven het jammer te vinden dat de Eigen Kracht Centrale niet eerder op hun pad is gekomen. De geringe naamsbekendheid bevordert de stoeve samenwerking met hulpverleners wellicht ook.

De auteur van deze scriptie pleit voor een grotere naamsbekendheid. De Eigen Kracht Centrale kan daartoe beter haar participatieve manier van werken en de successen van haar aanpak onder de aandacht brengen bij beleidsmakers, hulpverleners, justitie, maatschappelijk werkers, wijkagenten enzovoort. Ook wordt er op gewezen om de Eigen Kracht Centrale bij bijvoorbeeld studenten in het sociaal spectrum onder de aandacht te brengen door bijvoorbeeld op informatiemarkten informatie aan studenten te geven over EK-c's, en een gastlezing te verzorgen.